

Л. П. ПАРХЕТА

МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ У ВНЗ

Навчально-методичний посібник

Л. П. ПАРХЕТА

МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ У ВНЗ

Навчально-методичний посібник

Умань 2014

УДК 821.161.2(075.8)
ББК 83.3(4Укр)р30
М–54

Рецензенти:

Коваль В. О. – доктор педагогічних наук, професор Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Мамчур Л. І. – доктор педагогічних наук, професор Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Сивачук Н. П. – кандидат педагогічних наук, професор Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Рекомендовано до друку рішенням Вченої ради Інституту філології та суспільствознавства Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, протокол № 2 від 2 грудня 2014 року

М–54 *Методика викладання української літератури у ВНЗ* :
Навчально-методичний посібник / [укладач
Л. П. Пархета]. – Умань : ФОП Жовтий О. О., 2015. –
199 с.

Навчально-методичний посібник спрямований на допомогу магістрантам-філологам вищих навчальних закладів в організації вивчення навчального курсу «Методика викладання української літератури у ВНЗ».

У посібнику подано навчальну програму з методики викладання української літератури у ВНЗ (загальні положення; розподіл навчального часу за модулями; матеріали до лекційного курсу; тематика практичних і лабораторних занять; теми, винесені на самостійне опрацювання; систему семестрового контролю й оцінювання теоретичної та практичної підготовки магістрантів), програму та методичні рекомендації щодо педагогічної практики.

Для викладачів, керівників педагогічної практики, магістрантів філологічних факультетів.

УДК 821.161.2(075.8)
ББК 83.3(4Укр)р30
М–54

© Пархета Л. П., 2015

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА.....	7
ПРОГРАМА КУРСУ «МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ У ВНЗ».....	9
ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА.....	9
РОЗДІЛ 1	
РОЛЬ КУРСУ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПАРАДИГМІ ВИКЛАДАЧА УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ	23
1.1. Організація навчального процесу у вищому навчальному закладі.....	23
1.2. Зміст навчання у ступеневій системі вищої освіти. Державний стандарт вищої освіти та його складові: державний та галузевий компоненти, компонент вищого навчального закладу.....	31
1.3. Рівні сформованості професійної компетентності викладача української літератури.....	39
1.4. Професійно-мовленнєва культура як основний критерій фахової компетентності викладача української літератури.....	49
1.5. Роль та дії викладача під час проведення практичних та семінарських занять з літературознавчих дисциплін.....	53
1.6. Культурологічна концепція викладання літератури.....	56
1.7. Історичний аспект викладання літературознавчих курсів у системі професійної підготовки майбутнього вчителя-словесника.....	60
Запитання для самоконтролю.....	66

РОЗДІЛ 2.

МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ВИКЛАДАННЯ ТЕОРЕТИКО- ТА ІСТОРИКО-ЛІТЕРАТУРНИХ КУРСІВ.....67

2.1. Професійна, розвивальна, духовно-виховна спрямованість літературознавчих дисциплін у вищому навчальному закладі.....67

2.2. Вивчення літературознавчих курсів у взаємозв'язку з різними видами мистецтв.....70

2.3. Види лекцій з літературознавчих дисциплін.....73

2.4. Діалогічний принцип проведення лекцій.....77

2.5. Форми проведення практичних занять з літературознавчих дисциплін.....81

2.6. Види семінарів з літературознавчих дисциплін83

2.7. Технологія тестового контролю успішності студентів з літературознавчих курсів90

2.8. Інтерактивні навчальні комплекси з літературознавчих курсів.....94

Запитання для самоконтролю.....96

РОЗДІЛ 3

САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ.....98

3.1. Форми наукової праці студентів з літературознавства.....98

3.2. Позааудиторна робота з літературознавчих дисциплін.....107

Запитання для самоконтролю.....112

РОЗДІЛ 4

ІННОВАЦІЇ В ГУМАНІТАРНІЙ ОСВІТІ.....	114
4.1. Сучасні освітні технології викладання літературознавчих курсів.....	114
4.2. Навчальний діалог і види культурологічного дискурсу на заняттях з літератури.....	121
4.3. Робота студентів з комп'ютерними програмами з метою вивчення предметів літературознавчого циклу	125
4.4. Використання можливостей інтернет-ресурсів під час вивчення літературознавчих дисциплін.....	131
4.5. Модульно-рейтингова система оцінювання знань студентів з літературознавчих дисциплін.....	135
4.6. Нетрадиційні форми оцінювання літературознавчих курсів.....	137
Запитання для самоконтролю.....	142
ТЕМАТИКА ТА ЗМІСТ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ.....	144
Практичне заняття № 1.....	144
Практичне заняття № 2.....	146
Практичне заняття № 3.....	149
Практичне заняття № 4.....	153
Практичне заняття № 5.....	156
ТЕМАТИКА ТА ЗМІСТ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ.....	161
Лабораторне заняття №1.....	161
Лабораторне заняття № 3.....	166
Лабораторне заняття №4.....	168

Лабораторне заняття № 5.....	170
Лабораторне заняття № 6.....	172
ТЕМАТИКА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ.....	174
ІНДИВІДУАЛЬНІ НАВЧАЛЬНО-ДОСЛІДНІ ЗАВДАННЯ.....	178
ПРОГРАМА АСИСТЕНТСЬКОЇ ПРАКТИКИ МАГІСТРАНТІВ.....	180
СИСТЕМА КОНТРОЛЮ ТА ОЦІНЮВАННЯ.....	187
РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА	190
ТЕРМІНОЛОГІЧНИЙ СЛОВНИК.....	195

ПЕРЕДМОВА

Реформування освіти в Україні, її національне відродження й перехід до ринкових відносин особливо впливає на рівень підготовки педагогічних працівників, рівень якості знань яких має забезпечити соціально-професійні потреби сучасного суспільства.

Вагому роль у підготовці висококваліфікованого філолога відіграє курс методики викладання української літератури, безпосередньо спрямований на формування його професійно-методичних знань, умінь та навичок. Магістранти опановують основні теоретичні й практичні засади організації фахової літературної освіти студентів у форматі бакалаврату.

Сучасна методика викладання літератури – прикладна наукова дисципліна, яка має два основні джерела – педагогіку та літературознавство; її прикладний характер зумовлений третім джерелом – викладацькою практикою, результати якої стають складником методичної науки. В опануванні методики викладання української літератури важливу роль відіграє вивчення теоретичного матеріалу, проте особливе значення має практична та самостійна робота магістрантів.

Мета навчального посібника – допомогти:

- викладачам методики у забезпеченні належного вивчення курсу «Методика викладання української літератури у ВНЗ»;
- керівникам педагогічної практики в організації навчальної, виховної та науково-дослідницької роботи;
- магістрантам познайомитися з метою, завданням, змістом курсу; системою оцінювання з предмету; методичними рекомендаціями щодо проходження педагогічної практики.

Навчально-методичний посібник є системним викладом матеріалів з курсу «Методика викладання української літератури у ВНЗ», зокрема: навчальна програма з дисципліни, матеріали до теоретичного та практичного курсу, програма педагогічної практики магістрантів і методичні рекомендації щодо самостійної роботи.

Навчальну програму з курсу «Методика викладання української літератури у ВНЗ» для магістрантів спеціальності 8.02030301 Українська мова і література для магістрантів-філологів укладено відповідно до вимог кредитно-модульної

системи організації навчання у вищій школі: визначено змістові модулі курсу, розроблено завдання для самостійної та індивідуальної роботи студентів.

Необхідність появи такого посібника зумовлена зростаючими вимогами до рівня загальнокультурної та спеціальної підготовки випускників вишів; цілями підготовки майбутніх фахівців до професійного, компетентного входження на ринок праці з міцно сформованими потребами у постійній професійній самоосвіті й саморозвитку.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Алексюк А. М. Організація самостійної роботи студентів в умовах інтенсифікації навчання / А. М. Алексюк. – К., 1993.
2. Алексюк А. М. Педагогіка вищої освіти України / А. М. Алексюк. – К. : Либідь, 1998. – 560 с.
3. Болюбаш Я. Я. Організація навчального процесу у вищих навчальних закладах освіти / Я. Я. Болюбаш. – К. : ВВП «Компас», 1997. – 64 с.
4. Величко О. Розвиток рейтингового оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників / О. Величко, В. Іващенко, О. Ясев, О. Рожков // Вища школа. – 2011. – № 3. – С. 78–84.
5. Градовський А. В. Компаративний аналіз у системі шкільного курсу літератури: методологія та методика: методологія та методика. Черкаси / А. В. Градовський. – Брама, вид. Вовчок О. Ю. – 2003. – 292 с.
6. Жила С. О. Вивчення української літератури у взаємозв'язку з образотворчим мистецтвом: Посібник для вчителя С. О. Жила. – Чернігів: РВК „Деснянська правда”, 2000.
7. Закон України «Про вищу освіту» // Урядовий кур'єр. – 2002. – № 16. – С. 3-15.
8. Зборовська Н. В. Психологія і літературознавство: Посібник / Н. Зборовська. – К.: „Академвидав”, 2003. – 392 с.
9. Козаков В. А. Самостоятельная работа студентов и ее информационно-методическое обеспечение: Учеб. Пособие / В. А. Козаков. – Киев: Вища шк., 1990. – 248 с.
10. Косенко О. Європейський союз та Україна: спільне та відмінне у вищій школі / О. Косенко // Вища освіта України. – 2012. – № 1. – С. 81–86.
11. Куцевол О. М. Методика викладання української літератури (креативно-інноваційна стратегія) : Навчальний посібник / О. М. Куцевол. – К.: Освіта України, 2009. – 464 с.
12. Літературознавчий словник-довідник. – К., 1997.
13. Лозова В.І. Лекції з педагогіки вищої школи: [навч. посібн.] / В.І. Лозова. – Харків : «ОВС», 2006. – 496 с.

14. Мороз О.Г. Педагогіка і психологія вищої школи: Навч. посібник / О. Мороз, О. Падалка, В. Юрченко / За заг. ред. О. Г. Мороза. – К.: НПУ, 2003. – 267 с.

15. Наєнко М. К. Історія українського літературознавства: Підручник / Н. Наєнко. – К.: Видавничий центр „Академія”, 2001. – 360 с.

16. Наукові основи методики літератури. Навч.-метод.посібник / За ред. Волошиної Н. Й. – К.: Ленвіт, 2002. – 344 с.

17. Организация аудиторной и внеаудиторной самостоятельной работы студентов в рейтинговой системе обучения / Г. Н. Юшко, – Ростов н/Д, 2000.

18. Освітні технології: Посібник / За ред. О. М. Пехоти. – К.: А.С.К., 2001 – 256 с.

19. Островерхова Н. М. Аналіз уроку: концепції, методики, технології. – К.: Фірма „ІНККОС”, 2003. – 352 с.

20. Падалка О. С. Педагогічні технології / О. С. Падалка, А. М. Нісімчук, І. О. Смолюк, О. Г. Шпак. – К.: Вид-во „Українська енциклопедія” ім. М. П. Бажана, Наук. ред., головн. ред. колегії Книги Пам’яті України, 1995. – 253 с.

21. Пасічник Є. А. Методика викладання української літератури в середніх навчальних закладах: Навчальний посібник для студентів вищих закладів освіти / Є. А. Пасічник. – К.: Ленвіт, 2000. – 384 с.

22. Педагогіка вищої школи: [навч. посібн.] / З.Н. Курлянд, Р.І. Хмельюк, А.В. Семенова та ін.; за ред. З.Н. Курлянд. – 3-ге вид., перероб. і доп. – К. : Знання, 2007. – 495 с.

23. Підготовка майбутнього вчителя до впровадження педагогічних технологій: Навч.посіб / О.М.Пехота, В.Д.Будак, А.М.Старева та ін. / За ред. І. А. Зязюна, О. М. Пехоти. – К.: Вид-во А.С.К., 2003. – 240 с.

24. Терепищій С. Ціннісні орієнтири стандартизації вищої освіти України / С. Терепищій // Вища освіта України. – 2012. – № 2. – С. 33–40.

25. Токмань Г. Л. Методика викладання української літератури в старшій школі: екзистенціально-діалогічна концепція / Г. Токмань. – Київ: Міленіум, 2002. – 320 с.

26. Фіцула М. М. Педагогіка вищої школи: навч. пос. / М. М. Фіцула. – К. : «Академвидав», 2006. – 352 с.

Додаткова література

1. Андрущенко В. Університетська освіта: тенденції змін / В. Андрущенко // Вища освіта України. – 2012. – № 2. – С. 5–15.

2. Байденко В. Еволюція бакалаврату і магістратури: 1999–2010 роки (європейський ракурс) / В. Байденко // Вища школа. – 2011. – № 1. – С. 9–23.

3. Дмитриченко М.Ф. Вища освіта і Болонський процес: [навч. посібн. для студ. вищ. навч. закл.] / М.Ф. Дмитриченко, Б.І. Хорошун, О.М. Язвінська, В.Д. Данчук. – К. : Знання України, 2006. – 440 с.

4. Зіньковський Ю. Камені спотикання вітчизняної вищої освіти / Ю. Зіньковський // Вища школа. – 2011. – № 3. – С. 7–18.

5. Логвін В. Університети: роль та місце в інноваційній системі України / В. Логвін, З. Логвін // Вища школа. – 2012. – № 1. – С. 24–31.

1. Державний стандарт загальної середньої освіти в Україні: Проект. – К.: Генеза, 1997. – 12 с.

2. Державні стандарти базової і повної середньої освіти / Освіта України, 14 січня 2003. – № 1–2.

3. Законодавство України про освіту та науку. – К.: Парламентське видавництво, 1999. – 128 с.

4. Концепція 12-річної загальної середньої освіти (Проект) / Інформаційний збірник МОН України. – К., 2000. – № 21. – С. 11.

5. Концепція літературної освіти в 12-річній загальноосвітній школі (Проект) / За ред Н.Й.Волошиної // Українська література в загальноосвітній школі. – 2002. – № 1. – С. 2–13.

6. Концепція національної школи. – К.: Освіта, 1992.

7. Навчальна програма з курсу „Методика викладання української літератури” для студентів факультету україністики / Підг. М. М. Хмелюк. – Луцьк: Ред.-вид. відділ „Вежа” Волин.держун-ту ім. Лесі Українки, 2000. – 28 с.

8. Національна доктрина розвитку освіти України у ХХІ столітті. – К.: Шкільний світ, 2001. – 24 с.

9. Програми педагогічних інститутів. Методика викладання української літератури для студентів спеціальності 2102 „Українська мова і література”) / Уклад. Є. А. Пасічник. – К., 1984. – 23 с.

10. Програми педагогічних інститутів. Державний екзамен з методики викладання української літератури в середній школі (для студентів спеціальності 2102 „Українська мова і література”) / Уклад. Є. А. Пасічник. – К.: РНМК Міносвіти УРСР, 1984. – 15 с.

11. Семенюк Г. Програми для середньої загальноосвітньої школи з поглибленим вивченням української літератури у 8-11 класах, для класів з гуманітарним профілем, гімназій, ліцеїв та коледжів / Г. Семенюк, В. Цимбалюк // Дивослово. – 2003. – № 8. – С. 46–76.

12. Студент і закон: Збірник законодавчо-правових документів. – К.: Четверта хвиля, 1997. – 240 с.

13. Україна ХХІ століття. Державна національна програма „Освіта”. – К., 1992.

14. Рейтингова система оцінки успішності навчання студентів: Збірник наукових праць. – Київ: НМК ВО, 1992. – 204 с.

15. Семенов О. Організація науково-дослідної роботи студентів філологічних факультетів педагогічних університетів / О. Семенов / Навчально-методичний посібник. – К.–Глухів: РВВ ГДПУ, 2002. – 96 с.

16. Сізіх Н. В., Комп'ютерні технології тестування знань у Європі / Н. В. Сізіх, О. Л. Добржанська– К.: ІМВ, 1999. – 102 с.

17. Степанишин Б. І. Викладання української літератури в школі. – К.: РВЦ „Проза”, 1995.

18. Чернилевский Д. В. Дидактические технологии в высшей школе: Учебн. пособие для вузов / Д. В. Чернилевский. – М.: ЮНИТО–ДАНА, 2002. – 437 с.

19. Шиянов Е. И. Развитие личности в обучении: Учебн. пособие для студ. пед.вузов / Е. И. Шиянов, И. Б. Котова – М.: Издат.центр „Академия”, 2000. – 288 с.

Інтернет-ресурси

Барахович И. И. Формирование коммуникативной компетентности будущего учителя // Всероссийский августовский Интернет-педсовет – 2002 <http://pedsovet.alledu.ru/>.

Гондюл В. П. Методика викладання у вищій школі. Матеріали до курсу лекцій/Електронний варіант. К.: ІМВ КНУТШ, 2000. <http://mi.iir.kiev.ua/progsubj/opp/index.html>.

Шадріна Л. І. О гуманітаризації філологічного освіти в руслі національної ідеї і професійної підготовки <http://www.ostu.ru/conf/soc2002/papers/shadrina.htm>.

http://center.fio.ru/method/getblob.asp?id4_0000533

www.ruthenia.ru/folklore/folklorelaboratory/belous.htm

<http://www.ooipkro.ru>

<http://www.msn.com>

<http://www.uaportal.com>

ТЕРМІНОЛОГІЧНИЙ СЛОВНИК

Академічна година – це мінімальна облікова одиниця навчального часу. Тривалість академічної години становить, як правило, 45 хвилин. Дві академічні години утворюють пару академічних годин (надалі пара). Зміна тривалості академічної години, як правило, не допускається.

Державна атестація студента – це визначення фактичної відповідності рівня його освітньої (кваліфікаційної) підготовки вимогам освітньої (кваліфікаційної) характеристики.

Державний стандарт освіти – це сукупність норм, які визначають вимоги до освітнього, освітньо-кваліфікаційного рівня. Складові державного стандарту освіти:

- освітня (кваліфікаційна) характеристика;
- нормативна частина змісту освіти;
- тести.

Дипломний проект, дипломна робота – це індивідуальне завдання науково-дослідницького, творчого чи проектно-конструкторського характеру, яке виконується студентом на завершальному етапі фахової підготовки і є однією із форм виявлення теоретичних і практичних знань, вміння їх застосовувати при розв'язуванні конкретних наукових, технічних, економічних, соціальних та виробничих завдань.

Екзаменаційна сесія – це період підведення підсумків навчальної роботи студентів протягом семестру. Тривалість та терміни її проведення визначаються навчальним планом (робочим навчальним планом).

Зміст освіти – це науково-обґрунтована система дидактично та методично оформленого навчального матеріалу для різних освітніх і кваліфікаційних рівнів.

Індивідуальний навчальний план студента – це нормативний документ, за яким здійснюється навчання студента, виходячи з вимог освітньо-професійної програми відповідного рівня підготовки та з урахуванням його особистих освітньо-

професійних інтересів і потреб.

Індивідуальні заняття є новою формою організації навчального процесу у вищих закладах освіти. Вони передбачають створення умов для якнайповнішої реалізації творчих можливостей студентів, які виявили особливі здібності в навчанні та нахил до науково-дослідної роботи і творчої діяльності. Індивідуальні завдання є однією із форм організації навчання у вищій школі, яка має на меті поглиблення, узагальнення та закріплення знань, які студенти одержують в процесі навчання, а також застосування цих знань на практиці.

Кваліфікаційна характеристика – це основні вимоги до професійних якостей, знань і умінь фахівця, які необхідні для успішного виконання професійних обов'язків.

Консультація – форма навчального заняття, при якій студент отримує відповіді від викладача на конкретні запитання або пояснення певних теоретичних положень чи аспектів їх практичного застосування.

Лабораторне заняття – форма навчального заняття, при якому студент під керівництвом викладача особисто проводить натурні або імітаційні експерименти чи досліди з метою практичного підтвердження окремих теоретичних положень даної навчальної дисципліни, набуває практичних навичок роботи з лабораторним устаткуванням, обладнанням, обчислювальною технікою, вимірювальною апаратурою, методикою експериментальних досліджень у конкретній предметній галузі.

Лекція – основна форма проведення навчальних занять у вищому навчальному закладі, призначених для засвоєння теоретичного матеріалу.

Навчальна лекція – це логічно вивершений, науково обгрунтований і систематизований виклад певного наукового або науково-методичного питання, ілюстрований, при необхідності, засобами наочності та демонстрацією дослідів.

Навчальна програма – це нормативний документ, який визначає місце і значення навчальної дисципліни в реалізації

освітньо-професійної програми підготовки, її зміст, послідовність і організаційні форми вивчення навчальної дисципліни, вимоги до знань і вмінь студентів.

Навчальний курс – це завершений період навчання студента протягом навчального року.

Навчальний план – це нормативний документ, який складається вищим закладом освіти на підставі освітньо-професійної програми та структурно-логічної схеми підготовки і визначає перелік та обсяг нормативних і вибіркового навчальних дисциплін, послідовність їх вивчення, конкретні форми проведення навчальних занять (лекції, лабораторні, практичні, семінарські, індивідуальні заняття, консультації, навчальні й виробничі практики) та їх обсяг, графік навчального процесу, форми і засоби проведення поточного й підсумкового контролю.

Навчальний процес у вищих закладах освіти – це система організаційних і дидактичних заходів, спрямованих на реалізацію змісту освіти на певному освітньо-кваліфікаційному рівні відповідно до державних стандартів освіти. Він охоплює всі компоненти навчання: учасників навчального процесу (викладачів, студентів), засоби, форми і методи навчання.

Навчальний рік – це навчальний час, який складається з навчальних днів, екзаменаційних сесій, вихідних, святкових та канікулярних днів.

Навчальний семестр – це складова частина навчального часу студента, що закінчується підсумковим семестровим контролем. Тривалість семестру визначається навчальним планом.

Науково-методичне забезпечення навчального процесу включає: державні стандарти освіти; навчальні плани; навчальні програми з усіх нормативних і вибіркового навчальних дисциплін; програми навчальної, виробничої й інших видів практик; підручники і навчальні посібники; інструктивно-методичні матеріали до семінарських, практичних і лабораторних занять; індивідуальні семестрові завдання для самостійної роботи студентів з навчальних дисциплін; контрольні завдання до

семінарських, практичних і лабораторних занять; контрольні роботи з навчальних дисциплін для перевірки рівня засвоєння студентами навчального матеріалу; методичні матеріали для студентів з питань самостійного опрацювання фахової літератури, написання курсових і дипломних проектів (робіт).

Нормативна частина змісту освіти є гарантованим мінімумом вимог до відповідного освітнього (освітньо-кваліфікаційного) рівня. Вона визначається державним стандартом освіти і є обов'язковим компонентом реалізації освітньої (освітньо-професійної) програми.

Нормативні навчальні дисципліни визначаються державним стандартом освіти-(освітньо-професійною програмою підготовки). Дотримання їх назв є обов'язковим для вищих закладів освіти, а обсяг не може бути меншим від обсягу, встановленого державним стандартом освіти.

Освітня характеристика – це основні вимоги до якостей і знань особи, яка здобула певний освітній рівень. Зміст освітньої характеристики як складової частини державного стандарту освіти визначається Міністерством освіти України окремо для кожного освітнього рівня: початкова загальна освіта; базова загальна середня освіта; повна загальна середня освіта; професійно-технічна освіта; базова вища освіта; повна вища освіта.

Освітньо-кваліфікаційна характеристика – це основні вимоги до професійних якостей, знань і умінь фахівця, які необхідні для успішного виконання професійних функцій.

Освітньо-професійна програма підготовки – це перелік нормативних навчальних дисциплін із зазначенням загального обсягу часу (в годинах), відведеного для їх вивчення та форм підсумкового контролю з кожної навчальної дисципліни.

Основна дидактична мета практичного заняття – розширення, поглиблення й деталізація наукових знань, отриманих студентами на лекціях та в процесі самостійної роботи і спрямованих на підвищення рівня засвоєння навчального матеріалу, прищеплення умінь і навичок, розвиток

наукового мислення та усного мовлення студентів.

Робочий навчальний план – це також нормативний документ, який складається вищим закладом освіти на поточний навчальний рік і конкретизує форми проведення навчальних занять, їх обсяг, форми і засоби проведення поточного та підсумкового контролю за семестрами.

Розклад навчальних занять – це документ вищого закладу освіти, який забезпечує виконання навчального плану в повному обсязі щодо проведення навчальних занять. Розклад занять розробляється деканатом (відділенням) і затверджується проректором (заступником директора) з навчальної роботи.

Семестровий диференційований залік – це форма підсумкового контролю, яка передбачає оцінювання засвоєння студентами навчального матеріалу з певної навчальної дисципліни в основному на підставі результатів виконаних ними індивідуальних завдань.

Семестровий екзамен – це одна з основних форм підсумкового контролю рівня і якості засвоєння студентами теоретичних знань та практичних вмінь і навичок з окремої навчальної дисципліни за семестр.

Семестровий залік – це форма підсумкового контролю, що полягає в оцінюванні засвоєння студентами навчального матеріалу на підставі результатів виконання ними завдань і певних видів роботи під час практичних, семінарських та лабораторних занять.

Семінарське заняття – це вид навчального заняття, на якому викладач організовує обговорення студентами питань з попередньо визначених тем робочою навчальною програмою.

Структурно-логічна схема підготовки – це наукове і методичне обґрунтування процесу реалізації освітньо-професійної програми підготовки.

Тест – це система формалізованих завдань, призначених для встановлення відповідності освітнього (кваліфікаційного) рівня особи до вимог освітніх (кваліфікаційних) характеристик.